

1. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/140
Toplantı Tarihi/Sayısı : 07.08.2025/54
Karar Numarası : 2025/485
Başvuran : M.E.
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, ceza infaz kurumu personeli tarafından zalimane, insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakıldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. 30/12/2024 tarihinde 15.10-15.20 saatleri arasında ceza infaz kurumunda görevli infaz ve koruma memurunun zalimane, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamelesine maruz kaldığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. 30/12/2024 tarihinde başvuranın İ.K. isimli infaz ve koruma memuruna hitaben agresif sözler ve davranışlar sergilemesi üzerine başvuran hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı,

b. Yürütülen disiplin soruşturması sonucunda Disiplin Kurulu Başkanlığının 10/1/2025 tarihli ve ... sayılı kararıyla "*kurum görevlilerine karşı uygunsuz söz sarf etmek veya davranışta bulunmak*" eylemine karşılık gelen fiilleri nedeniyle başvuranın 3 ay süre ile bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği,

c. 31/12/2024 tarihinde başvuranın babası İ.E.'nin adına kayıtlı telefon numarasından kardeşi ile görüşme yaparken İ.K. isimli infaz ve koruma memuruna yönelik sözleri nedeniyle başvuran hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı,

ç. Yürütülen disiplin soruşturması sonucunda Disiplin Kurulu Başkanlığının 10/1/2025 tarihli ve ... sayılı kararıyla "*kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak*" eylemine karşılık gelen fiilleri nedeniyle başvuranın 10 gün süre ile hücreye koyma cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

d. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 8/1/2025 tarihli onayı ile başvuranın asayiş ve güvenlik nedeniyle Sakarya 3 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiği,

e. Başvuruya ilişkin personel yönünden idari suç oluşturan husus ve disiplin yaptırımını gerektiren kusurluluk bulunmadığı,
belirtilmiştir.

4. Muhatap Kurum yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)*"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği belirtilmiştir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini re'sen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini re'sen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuran bulunduğu ceza infaz kurumunda görevli İ.K. isimli infaz ve koruma memuru tarafından zalimane, insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakıldığını iddia etmektedir.

12. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesi şöyledir: *"Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz."*

13. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) *"İşkence yasağı"* başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir: *"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz."*

14. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), kötü muamele iddialarının uygun delillerle desteklenmesi gerektiğini belirtmektedir (AİHM, *Klaas/Almanya*, B. No:15473/89, 22/9/1993, para. 30). Mahkeme, bir delilin değerlendirilmesinde makul şüphenin ötesinde bir kanıtlama standardını kabul etmekle birlikte böyle bir kanıtlamaya yeterince güçlü, açık ve tutarlı çıkarsamalardan veya aynı biçimde çürütülememiş karinelerden de varılabileceğini eklemektedir (AİHM, *Kuzey İrlanda/Birleşik Krallık*, B. No: 5310/71, 18/1/1978, para. 161).

15. Kötü muamele iddiasının devlete yüklenen yükümlülüklerden yararlanabilmesi için uygun delillerle desteklenmesi, bu delillerin yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilmemiş birtakım karinelerden oluşması beklenmektedir. Ayrıca delillerin elde edilme sürecinde ilgililerin tutumları da dikkate alınmalıdır (AYM, *Cezmi Demir ve Diğerleri*, B. No: 2013/293, 17/7/2014, para. 95).

16. Yaşama hakkının ihlali iddiasında olduğu gibi işkence ve kötü muamele iddiaları konusunda da AİHM makul şüphe bulunmaması ya da bütün makul kuşkunun ötesinde şeklinde bir kanıtlama standardı uygulamaktadır. Ancak Mahkeme, bu kanıtlamaya yeterince sağlam, kesin ve birbirleriyle uyumlu çıkarsamaların ve aynı ölçüde çürütülememiş maddi karinelerin bir arada bulunmasıyla varılabileceğini kabul etmektedir (AİHM, *İrlanda v. Birleşik Krallık*, B. No: 5310/71, 18/1/1978, para. 161).

17. Başvuranın kendisine zalimane, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele uygulandığını iddia ettiği 30/12/2024 tarihinde muhatap Kurum tarafından düzenlenen tutanakta *"Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumumuzda 30/12/2024 tarihinde saat 15:20 sıralarında ... Bloкта kurumun tebliğ memuru infaz ve koruma memuru İ.K. 'nın ... koğuşundan H.K. 'ya kurum koridorunda kamera karşısında tebliğini yaptığı esnada halı sahaya gitmek için koridordan geçen ... koğuşundaki M.E. 'yi görünce M.E. 'ye hitaben 'ne yapıyorsun, hangi koğuştasın' dediği, başvuranın da cevaben '... koğuşuna verdiler' dediği, o sırada görevli tebliğ memurunun mahkumlara hitaben maltada konuşmayın diyerek uyardığı, H.K. 'yı koğuşuna gönderdiği esnada M.E. görevli memura hitaben 'sen kimsin bana sesini yükseltemezsin sen benim muhatabım değilsin, sen benle konuşma' diyerek agresif tavırlar sergilediği, o esnada olay yerine yakın olan görevli başmemur M.Ç. 'nin olay yerine gittiği, M.E. 'nin başmemurun yanında tekrar tebliğ memuruna hitaben 'sen benim muhatabım değilsin' dediği sonrasında görevli başmemur ile M.E. 'nin görüşme yaptığı M.E. 'nin kendi isteği ile dilekçe vererek halı*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

sahaya çıkmak istemediğini beyan ettiği anlaşılmıştır." ifadeleri yer almaktadır.

18. Başvuran hakkında olaya ilişkin başlatılan disiplin soruşturması kapsamında Kurum Kamera Kontrol Birimi tarafından düzenlenen 3/1/2025 tarihli görüntü çözümleme tutanağında "15:12:23'te ... Blok malta kısmında evrak tebliğ işlemi yapıldığı sırada hükümlü H.K.'nın, hükümlü M.E.'ye laf attığı bunun üzerine sesin geldiği yöne doğru hükümlü M.E.'nin döndüğü ve hükümlü H.K. ile konuşmaya başladığı, 15:12:30'da tebliğ işlemi yapan görevli personel İ.K.'nın hükümlü H.K.'ye eliyle işaret ederek kaldığı odanın bulunduğu koridora yönlendirdiği, tebliğ için bekleyen hükümlü M.E.'nin görevli personel İ.K. ile konuşmaya başladığı ve bunun üzerine görevli personel İ.K.'nın masadan kalkarak hükümlünün yanına gittiği, hükümlünün agresif tavırlar sergilemeye başladığı bunun üzerine diğer görevli personellerin hükümlünün koluna girerek ... blok malta kısmına doğru götürdükleri ve ... blok kısmında görevli personellerin hükümlü ile konuştukları, 15:16:43'te görevli personeller tarafından hükümlünün tekrar ... Blok malta kısmına getirildiği evrakın tebliği işlemi tamamlandıktan sonra oradan götürüldüğü görülmüştür." ifadeleri yer almaktadır.

19. Başvuru konusu olay gününe ait kamera görüntü kayıtlarında yapılan incelemede; başvuran M.E. ile koridorda masada oturan infaz ve koruma memurunun sözlü tartışma yaşadıkları, ilgili infaz ve koruma memurunun başvuranın yanına gelmesi üzerine diğer infaz ve koruma memurlarının başvuranı olay yerinin biraz ilerisine götürdükleri, burada başvuran ile memurların konuştukları ve son olarak tebliğ işlemi yapıldıktan sonra başvuranın diğer infaz ve koruma memurları ile birlikte olay yerinden ayrıldığı görülmüştür.

20. Disiplin soruşturması kapsamında Sağlık Bakanlığı ... No.lu Aile Sağlığı Merkezi tarafından düzenlenen 30/12/2024 tarihli tek hekim kati raporunda "Darp-cebir izine rastlanmıştır. Basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek herhangi bir lezyona rastlanmamıştır. Gözlem kısmında kalmasında sağlığı açısından sakınca yoktur." ifadeleri yer almaktadır. Aynı Aile Sağlığı Merkezi ve hekim tarafından düzenlenen 3/6/2025 tarihli belgede ise "Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan M.E. isimli hükümlüye 30/12/2024 tarihli muayenesi sonrası darp-cebir raporu verilmiştir. Ancak normal fiziki muayenede darp-cebir izine rastlanmamıştır ibaresi yerine, rastlanmıştır olarak sehven yazılmıştır. Doğrusu rastlanmamıştır olacaktır." ibareleri yer almaktadır.

21. İncelenen belgelerden başvuranın başvuru konusu yaptığı olay ile ilgili olarak disiplin soruşturması başlatılarak Disiplin Kurulu Başkanlığının 10/1/2025 tarihli ve ... sayılı kararıyla hakkında "3 ay süre ile bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası" verildiği, ardından başvuranın 31/12/2024 tarihinde kardeşi ile Kurumda infaz ve koruma memuru olarak çalışan İ.K. hakkında yaptığı telefon görüşmeleri nedeniyle Disiplin Kurulu Başkanlığının 10/1/2025 tarihli ve ... sayılı kararıyla hakkında "10 gün süre ile hücreye koyma cezası" verildiği anlaşılmıştır.

22. 30/12/2024 tarihli tutanak, başvuran hakkında yürütülen disiplin soruşturması kapsamında alınan ifadeler, düzenlenen görüntü izleme tutanağı ve incelenen kamera görüntülerinden olayın başvuranın koridorda karşılaştığı bir başka mahpus ile konuşmaya başlaması üzerine İ.K. isimli personelin mahpuslara konuşmamaları konusunda uyarıda bulunması, bunun üzerine başvuranın İ.K. isimli personele "Sen kimsin? Sen benim muhatabım değilsin." şeklinde ifadelerde bulunması şeklinde cereyan ettiği; İ.K. isimli infaz ve koruma

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

memurunun işkence veya kötü muamele teşkil edecek herhangi bir davranışının bulunmadığı anlaşılmıştır.

23. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve konuya ilişkin içtihatlar çerçevesinde; her ne kadar başvuran tarafından İ.K. isimli infaz ve koruma memuru tarafından zalimane, insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakıldığı ileri sürülmüş ise de iddialara konu tarihlere ilişkin kamera görüntü izleme tutanağında ve incelenen görüntülerde başvurana İ.K. isimli infaz ve koruma memuru tarafından herhangi aşağılayıcı bir muamele uygulandığına dair bir emarenin bulunmaması, bu hususun başvuran hakkında yürütülen disiplin soruşturma sürecinde alınan ifadelerle sabit olması, tek hekim raporunda başvuranda darp cebir izine rastlanmadığının belirtilmesi hususlarının bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde, başvuranın söz konusu iddiaları yönünden hak ihlalinin bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

7/8/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Üye

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: